

- Det var som at komme hjem, da jeg kom til Skagen. Da jeg så fik jobbet som leder af Nørre Vosborg i Vestjylland var det som at komme helt hjem. Den måde, man er sammen på. Alt det, der ikke siges, kan jeg høre.

Hvor er modstanden?

- Mange steder. Diskussionen, der bølgede frem og tilbage om opstandelsen. Var den kødelig eller åndelig? Var den der i det hele taget? Den blev talt ihjel. Musikken i der manglede. Nogle vil have ret. Jeg holdt op med at læse om det. Lad det nu være. Lad os have døden i fred. Men det er svært for mange at favne det, vi ikke kan måle og veje. Det ved jeg. Jeg er selv uddannet i den verden, hvor alt skal kunne måles og vejes. Kan det ikke det, er det ikke noget værd.

Helle Skaarup er uddannet cand. merc. og har arbejdet 12 år i hovedkvarteret i koncernen, der nu hedder Nordea, før hun drog tilbage til Jylland og blev leder af først Skagen Odde Naturcenter, siden Skagen Fiskerestaurant og Skagen Festival, og bagefter kulturcenteret Nørre Vosborg Herregård, inden hun for tre år siden blev forstander her på det sønderjyske refugium. Hun gjorde, "som man gør" i hendes generation og uddannede sig akademisk ud fra den opvækst hun havde haft som datter af bageren på Thyholm.

Hun lærte teorien om den praktiske drift og ledelse, hun havde levet i som barn. Hvor man var konkret, handlede, målte mel og vejede af, senere i banken var det penge, det gjaldt. Penge, der kan tælles.

- Til sidst kan man ende med at tro, at det er sådan, virkeligheden er. At den kan måles og vejes. Men der er meget mere. Forleden holdt jeg foredrag om smagen af Sønderjylland, ler hun, for hvordan hænger det sammen med sorgen?

Da vi har grinet færdigt over det umiddelbart absurde, men for os i sorg helt genkendelige hop fra smerte til syv slags småkager, fortsætter hun.

- Det hænger sammen. I de mange måneder, Peter lå på hospitalet, kom de der madvogne. Du kender dem. I stål. Når de kom kørende op på afdelingen, lugtede - og smagte - maden hver dag af det samme. De ansatte i køkkenet gør det så godt, de kan, men beslutningen om maden og råvarerne er ikke deres. Den bliver truffet ud fra nogle beregninger inde på et kontor langt væk. Men man kan ikke få smagen og duften ned i et regneark. Man kan lave spørgeskemaer og sætte tal på, jo, jo, men det er noget helt andet, det handler om. Der er ikke noget galt med at måle og veje, men der er meget galt med kun at måle og veje. For hvordan måler man den kærlighed, der er i et hus, hvor der bliver lavet mad?

Man kan dufte den?

- Ja da! Vi må og skal se på, hvordan vi kan give den og andet ikke-målbart plads, behandle det nænsomt, omsorgsfuldt. Den målbare videnskab har løftet os meget langt, så det er ikke så mærkeligt, at vi kommer til at tro, at der ligger alle svarene. Sådan er vores tidsalder. Der er så mange forandringer, vi kan se og røre ved, at vi overvældes og ikke kan se forbi dem.

Er vi blevet utrygge ved det, vi ikke kan måle og veje?

- Det er nærmest angstprovokerende. Når

jeg ser billeder fra Peters sidste uger, kan jeg godt se, at det er et menneske, der ikke har langt igen, men mens jeg var i det, var jeg overbevist om, at der altid var en dag i morgen. Vi er så trænede i at være konkrete og skulle kunne forstå, at vi ikke kender andre veje. Peter havde det også sådan. Han kæmpede som en gal. Vi vidste godt et sted, at han skulle dø, men samtidig skulle han have blod på tirsdag og så undersøgelser igen torsdag. Der var aftaler i fremtiden. Dem fokuserede vi på.

Og I arbejdede?

- Vi var optaget af Peters projekt - af hans bog. Han havde et budskab, der lå ham så meget på sinde at få ud, at han brugte alle sine sidste kræfter på det. Under de knap 14 dage på hospice var det sådan, at når sygeplejerskerne kom ind på stuen, bakkede de nærmest ud igen. Hver gang Peter slog øjnene op, arbejdede vi. Han talte. Jeg skrev og skrev, rettede til og spurgte. Det var livsintensitet *big time*.

Gik I glip af noget, du og Peter, eller var I netop sammen om det vigtigste?

- Man går glip af noget, uanset, hvad man gør. Når så et menneske dør, sidder man tilbage med en følelse af, at det kunne have været på en anden måde. Men vi er til stede med de øjeblikke, vi har. Det handler vel om at finde fred med det, som det var. Den sidste aften var der en, der ringede, jeg gav røret til Peter, de talte en halv times tid. Hvorfor gjorde jeg nu det? Han var udmattet bag-

efter. Jeg fik ikke talt mere med ham. Men. Det var sådan, det blev. Jeg ville gerne have haft det anderledes, men det gør jo så ondt.

Det gør ondt nu eller dengang?

- Også dengang. Hvis jeg skulle have været fuldstændigt nærværende hele tiden på hospice, skulle jeg hele tiden have været bevidst om, at det var hans allersidste tid. Det ville have gjort så ondt. Jeg tror ikke, at det havde været en god tid, hvis jeg alene havde været fokuseret på afskeden. Det havde jeg ikke kunnet bære, tror jeg. Da så Peter mister bevidstheden, da bryder verden sammen. Da er der ikke noget, der holder mig oppe længere. Da forsvinder den selvopholdelsesdrift, både Peter og jeg havde så længe, der var liv.

Vi afbrydes af en lille flok kursister, der mangler et rum til gruppearbejde. Vi stabler kopper, løfter bakken og fortrækker tilbage gennem stuerne, drejer op ad en lille trappe og åbner en dør ind til hendes kontor. Koncentrationen er fulgt efter os.

Da vi sætter os ved hendes runde bord, fortsætter hun.

- Vi havde diskuteret det så mange gange under vores tid sammen. I "Mesterlære" fortæller han, hvordan et menneske er voksent, når det kan klare sit indre følelsesliv selv uden at ryste på hånden og genere andre med det. Så møder jeg ham og går til ham med min psykoterapeutiske uddannelse og min opvækst i en kultur på Thyholm, hvor vi ikke talte om følelser. Hvorimod han kom-

- Jeg gik engang i gang med en terapeutuddannelse, men jeg kunne lige så godt have læst teologi.

mer fra en familie med følelserne uden på tøjet. Jeg havde kæmpet for at få bare en smule ord på følelserne og dele dem med andre. Det var *piece of cake* for ham. Han havde oplevet det modsatte og mente, der var for meget drama. Men da jeg læste den sætning i "Mesterlære" blokerede det for mig. Hold nu op, det har vi talt meget om. Hendes tårer kommer igen.

- At tro, at der er en dag i morgen, holder os oppe. Han vidste godt, at han skulle dø, så arbejdet med bogen var også en bevidst afsked. Han havde under vores år sammen fået en indsigt, han ville give videre.

Kærlighed?

- Ja. Han ville ikke lade "Mesterlære" stå alene tilbage. For var der noget, Peter var, så var det forening. Kærlighed. Han kunne forene toner til musik. Samle. Kort efter vores første møde trådte han også ud af Enlighten Next i 2010, (spirituel bevægelse ledet af amerikanske Andrew Cohen, red.), fordi kærligheden manglede.

Det mest bevægende i hans bog, "Altid allerede elsket", er netop afsnittene om hans kærlighed til dig ...

- Det var fantastisk, at vi mødtes.

... for som oftest læser vi fortællingen om, at en mand tager initiativ. Og har man mødt Peter Bastian, tænker man, at sådan ville det også være, når han finder sig en hustru. Men nej. Han skriver på side 16:

» Hun kendte mig ikke (...) Vi sad og spiste middag før foredraget. (...) Hun sender så bagefter en mail til mig om nogle praktiske ting, og så slutter hun med at skrive: "I øvrigt er du så-dan en mand, som jeg godt kunne tænke mig at dele resten af mit liv med. Venlig hilsen, Helle Skaarup". Bevar mig vel, tænkte jeg, betydeligt smigret. Så tænker jeg, konen har en skrue løs. (...) hun vidste, jeg var i cølibat. (...) Og jeg var fucking Peter Bastian.

- Sådan var det. Jeg havde længtes efter en mand, jeg kunne dele krop og intellekt og følelser med. En, der ville lege med hele mig. Og det ville han. Jeg kendte ham slet ikke, havde end ikke googlet ham eller noget. En kollega havde foreslået ham til at komme til Nørre Vosborg og holde foredrag. Om høresansen. Da vi sad og spiste før foredraget, tænkte jeg, at det var dog fantastisk, som han lyttede. Selv om han var meget talende, hørte han hvert ord, der blev sagt. Det var imponerende. Og lidt sjovt, når han var booket til at tale om høresansen. Han var da bare for skøn, tænkte jeg. Da vi mødtes et par uger senere og fik kaffe og kage på den franske café ved søerne i København, inden han skulle til USA igen, mærke-

de jeg, at han var så meget sig, at det var masser af plads til at være mig.

Er forelskelse?

- Det var det, ja. Som i musik, som Peter siger. Sagde. Der er tusinder af nej'er, men et stort ja, når det lykkes. Men da han kom hjem fra USA, fra Enlighten Next og Andrew Cohen, var han rettet af. Det var uhyggeligt. Men der ligger i begrebet mesterlære, at man giver sig hen til en mester. Det kan være forkert, det fandt han ud af, men det er grundlæggende en gave at kunne give sig hen. Det kunne Peter. Det kan man også høre i hans musik. Og jeg mærkede det.

På side 19 i "Altid allerede elsket" hende skriver han:

» Så står vi nede på gårdspladsen, så siger hun: "Jeg vil gerne kysse dig," og så siger jeg af en eller anden grund: "Det må du godt," og hun fortæller, at det var fuldstændig som at kysse en mumie. Det var fuldstændig dødt. Men hold da kæft, hvor jeg fik smag for det! Det var en hel åbenbaring. Livet væltede ind.

- Peter gik *all in*. Jeg har haft diskussioner med mig selv om, at jeg ikke kunne. Det kunne Peter. Han sorterede ikke på forhånd, som mange af os andre gør. Han mente, at når Blæserkvintetten blev et verdensensem-

ble, var det netop, fordi de åbnede porten og satte dem selv ud af drift til fordel for det fælles. Og var mere interesseret i det, de ikke vidste end at forsvare det, de vidste i forvejen. Det har også med kærlighed at gøre. Evnen til at give sig helt hen i en relation, den havde Peter.

Men han oplevede også selv faren ved at slå fornuften fra, eller er det hjertet?

- Det er næsten, man skal slå til. Det andet menneske. Det er bare ikke så enkelt. For hvem er den næste, man skal give sig hen til?

Du vidste det, da du mødte Peter. Han var forskellig fra gang til gang. Hvorfor har du den evne til at se igennem ham?

- Jeg er en handlingskvinde, så jeg fulgte efter ham og tog til Italien på retræte med Andrew Cohen for at lære ham at kende, som Peter var så fascineret af. Peter var også med. Det var et stille-retræte, 10 dage i stilhed, jeg var godt nok på arbejde, jeg havde ikke mediteret noget særligt før da.

Hun ser op.

- Jeg tænkte, ja, ja. Jeg var ikke på den måde sikker, men jeg ville ikke give op. Jeg vidste også, at Peter var i cølibat, men jeg ... Alt-så, det var det hans mund sagde, men ikke hans øjne.

Var det en pinsel at gå op og ned af ham?

- Nej, han var jo i rummet. Hun griner.

... fortsættes næste side ...